

Vergaderjaar 2022–2023

32 820

Nieuwe visie cultuurbeleid

Nr. 509

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 juli 2023

Op 15 juli 2022 stuurde ik u mijn brief over de implementatie van de beleidsvisie collecties uit een koloniale context.¹ Voor een zorgvuldige omgang met deze collecties is samenwerking met landen van herkomst essentieel. Onder verwijzing naar de beleidsvisie heeft de Republiek Indonesië op 1 juli 2022 een verzoek ingediend tot teruggave van cultuurgoederen. Op 18 november 2022 heeft ook de Democratische Republiek Sri Lanka verzocht tot teruggave van cultuurgoederen.

Deze verzoeken heb ik voorgelegd aan de Adviescommissie teruggave cultuurgoederen uit koloniale context, onder voorzitterschap van mevrouw mr. Lilian Gonçalves – Ho Kang You. De commissie heeft de verzoeken beoordeeld op basis van herkomstonderzoek naar de objecten en in nauwe afstemming met Indonesië en Sri Lanka. Inmiddels heb ik de eerste adviezen over deze verzoeken van de commissie ontvangen. Omdat dit de eerste adviezen van de commissie zijn, stuur ik deze bijgaand aan u. Ik dank de commissie voor hun zeer gedegen werk.

De commissie adviseert mij tot teruggave aan Indonesië van 4 beelden uit Singasari, de Keris Puputan Klungkung, de Lomboschat en de Pita Maha Collectie, allen in beheer van het Nationaal Museum van Wereldculturen. Ook adviseert de commissie mij tot teruggave aan Sri Lanka van 6 objecten uit Kandy in beheer van het Rijksmuseum Amsterdam. Ik constateer dat de adviezen het vastgestelde beleidskader volgen. Ik besluit daarom tot teruggave van deze objecten aan respectievelijk Indonesië en Sri Lanka. In overleg met de betrokken partijen zal de juridische en fysieke overdracht nu worden uitgevoerd.

Deze adviezen zijn een mijlpaal in de omgang met collecties uit een koloniale context. In de beleidsvisie gaf het kabinet aan te willen bijdragen aan het herstel van historisch onrecht, dat had plaatsgevonden door de

¹ Kamerstuk 32 820, nr. 480

roof of anderszins onvrijwillig bezitsverlies van cultuurgoederen in de koloniale periode.² Met deze adviezen en het besluit tot teruggave voegen we de daad bij het woord. Het is daarmee een belangrijk stap naar transparante reflectie op de koloniale erfenis in onze musea en een stimulans voor verdere samenwerking met de landen van herkomst.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
G. Uslu

² Kamerstuk 32 820, nr. 405